

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
ТА ЗА КОРДОНОМ**

Матеріали науково-практичної
інтернет-конференції

23 травня 2019 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2019

УДК 615.1:37.091.33-027.22
А 43

Редакційна колегія: проф. А. А. Котвіцька, проф. Т. В. Крутських,
О. Я. Барковська, Н. О. Зенько, О. А. Вереїтіна

Актуальні питання практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Україні та за кордоном : матер. наук.-практ. інтернет-конф. (23 трав. 2019 р., м. Харків). – Х. : НФаУ, 2019. – 36 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної інтернет-конференції з практичної підготовки здобувачів вищої освіти Національного фармацевтичного університету та коледжу НФаУ. Наведені результати проходження практики здобувачів вищої освіти НФаУ та Коледжу НФаУ.

Висвітлені проблемні аспекти практичної підготовки як важливої складової навчального процесу.

Для викладачів, здобувачів вищої освіти НФаУ, практичних представників фармації.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

УДК 615.1:37.091.33-027.22

рекомендації фармакотерапевтичній комісії закладу охорони здоров'я щодо вибору лікарських засобів до локального формуляру.

Висновки. Виконання практично-орієнтованих завдань під час виробничої практики з фармакоеконіміки дає можливість майбутнім клінічним провізорам ефективно оволодіти професійно-практичними компетенціями, необхідними для забезпечення раціональної фармакотерапії захворювань.

Список літератури:

1. Раціональна фармакотерапія: що потрібно знати про ліки // Еженедельник Аптека. — 2016. — №42 (1063) [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу – <https://www.apteka.ua/article/389535>
2. Фармакоеконіміка: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. В. Яковлєва, Н. В. Бездітко, О. О. Герасимова, О. Я. Міщенко, І. В. Карбушева, О. В. Ткачова, Н. М. Беркало ; за ред. Л. В. Яковлєвої. — 2 вид. — Вінниця, НОВА КНИГА, 2017. — 208 с.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ОЗНАЙОМЧОЇ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

проф. Кіреєв І. В., доц. Рябова О. О., доц. Кашута В. Є.

Кафедра фармакотерапії

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Протягом багатьох років дисципліна «Ознайомча медична практика» (ОМП) була обов'язковою складовою навчального процесу [1]. Проводилася ознайомча медична практика на базі різних лікувальних закладів м. Харкова та в навчально-тренінговому класі, створеному на кафедрі фармакотерапії. Головною метою ОМП є ознайомлення студентів з особливостями організації надання медичної допомоги хворим на різні захворювання та постраждалим з різними травмами та невідкладними станами, принципами догляду за хворими та потерпілими, проведенням лікувальних процедур і маніпуляцій. В різні роки були застосовані різні підходи до організації ознайомчої медичної практики.

Виклад основного матеріалу. Найбільш ефективною, на нашу думку, є організація ОМП протягом семестру під час вивчення дисципліни «Перша долікарська допомога» (ПДД), що дає можливість студентам після вивчення певної теми практичного заняття з ПДД закріпити набуті знання на практиці у лікувальному закладі. Так, наприклад, після вивчення теми «Опіки та відмороження. Алгоритм надання ПДД» студенти мають можливість відвідати Опіковий центр Харківської міської клінічної лікарні швидкої невідкладної медичної допомоги та можуть ознайомитися з особливостями догляду за хворими на опіки та відмороження, з правилами проведення перев'язок та проведення різних маніпуляцій, оволодіти навичками догляду за тяжкохворими. Після вивчення теми «Асептика та антисептика» закріпити набуті знання студенти можуть під час практичного заняття з ОМП на базі Обласного Центру боротьби зі СНІДом, де вони ознайомлюються з

особливостями надання медичної і допомоги ВІЛ інфікованим. Студентам надається інформація про сучасні методи боротьби та лікування ВІЛ/СНІД, також студенти відвідують лабораторію, де виконуються дослідження на ВІЛ, вірусні гепатити тощо. Викладачами та співробітниками Центру звертається увага студентів на необхідність застосовувати засоби індивідуального захисту (наприклад, медичні рукавички, захисні окуляри тощо) під час надання домедичної допомоги постраждалим.

При проходженні практики в Харківській міській дитячій поліклініці № 23 студенти мають можливість ознайомитися з особливостями догляду та надання медичної допомоги дітям різного віку, відвідати центральне стерилізаційне відділення поліклініки, лабораторне відділення, кабінет щеплення, маніпуляційний кабінет. Після вивчення теми «Невідкладні стани при терапевтичних захворюваннях» студенти знайомляться з особливостями надання медичної допомоги хворим на кардіологічні захворювання в Харківській міській клінічній лікарні №8. Під час практики студенти мали можливість ознайомитися з роботою відділення реабілітації, терапевтичного, фізіотерапевтичного, кардіологічного, ревматологічного, інфарктного відділень та ознайомитися з особливостями догляду за хворими на кардіологічні захворювання.

З метою відпрацювання практичних навичок з надання першої долікарської допомоги практичні заняття з ОМП проводяться також в навчально-тренінговому класі кафедри, який обладнаний тренажерами та муляжами, зокрема є тренажер для відпрацювання практичних навичок з серцево-легеневої та мозкової реанімації, фантом для промивання шлунку, тренажер для внутрішньовенних та підшкірних ін'єкцій, фантом сидничний на підставці, акушерський фантом, лялька акушерська, фантом катетеризації чоловічий, фантом катетеризації жіночий; медичними приладами та засобами такими, як тонометри механічні та електронні, термометри ртутні, інфрачервоні, очисні клізми, газовідвідна трубка, катетери чоловічий та жіночий, шини, джгути кровоспинні та венозні, засоби для догляду за тяжкохворими та немовлятами, шприци, бинти еластичні, марлеві, гіпсові, вата, антисептичні засоби; наочні навчальні плакати.

Протягом останніх 5 років студенти НФаУ мали можливість пройти ОМП за кордоном на базі університетської клініки Варшавського медичного університету (Польща), університетської клініки Тартуського університету (Естонія), в Гельсінському університеті (Фінляндія), на сертифікованих фармацевтичних підприємствах та в аптеках м. Таллінна та м. Гельсінкі. Відповідно до навчальної програми практики студенти ознайомилися з сучасними особливостями надання домедичної допомоги в аптеці, на виробництві, в навчальних лабораторіях, ознайомилися зі структурою університетської клініки та її підрозділів, з особливостями догляду за хворими на різні захворювання тощо [2].

Висновки. Таким чином, найбільш доцільним є організація ознайомчої медичної практики протягом семестру під час вивчення дисципліни «Перша долікарська допомога», що сприяє формуванню як загальних, так і професійних

компетентностей у майбутніх провізорів, а саме здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях. Організація та проведення Ознайомчої медичної практики за кордоном дає можливість налагоджувати міжнародні зв'язки та співпрацю НФаУ з університетами інших країн Європи, здійснювати академічну мобільність студентів та викладачів, а також знайомити студентів з культурною спадщиною Європи.

Список літератури:

1. «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в НФаУ» ПОЛ А 2.2-32-022 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.job-dept.nuph.edu.ua/?page_id=1563 (дата звернення: 14.05.2019). — Назва з екрана.
2. Кіреєв І. В. Навчальна ознайомча медична практика за кордоном / Кіреєв І. В., Рябова О. О., Кашута В. Є. // Актуальні питання практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Україні та за кордоном: матер. наук. — практ. інтернет-конф. (26 квіт. 2018 р, м. Харків). — Х.: НФаУ, 2018. — С. 39–42.

ТОВ «ЛЕДА» ЯК БАЗА ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ФАРМАЦЕВТИЧНОГО МАРКЕТИНГУ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Зудова Є. Ю., доц. Кобець М. М. *, Кобець Ю. М.

Кафедра фармацевтичного маркетингу та менеджменту

Національний фармацевтичний університет

maya4ok777@yahoo.com

Професія фармацевта тисячі років залишається однією із найшанованіших і найпрестижніших. Основним завданням фармацевта є надання кваліфікованої фармацевтичної допомоги, яка сприятиме продовженню тривалості життя і поліпшення його якості.

Одним з етапів підготовки фармацевтів є проходження виробничих практик. Практику з фармацевтичного маркетингу та менеджменту студенти проходять на п'ятому курсі [1]. Однією з баз для проходження виробничої практики є аптека № 6 ТОВ «Леда», що знаходиться за адресою м. Харків, вул. Валентинівська 18Д. Аптека надає широкі можливості для поліпшення якості життя та підвищення життєвої активності для пацієнтів з хронічними і невиліковними захворюваннями та наслідками травм. Завдяки екстемпоральному виготовленню ліків, аптека має можливість готувати індивідуальні лікарські засоби для хворого, що звернувся в аптеку, з урахуванням його захворювання, ваги, віку, індивідуальної непереносимості, а також необхідного дозування, що не випускається фармацевтичним заводом. Асортимент аптеки налічує понад 10 тисяч медикаментів і виробів медичного призначення, в число яких входить велика кількість ортопедичної продукції, товарів для вагітних, інгалятори, апарати магнітної терапії. В аптеці створено спеціальний відділ, в якому можна придбати вітаміни провідних зарубіжних і

ЗМІСТ

Особливості практичної підготовки фахівців фармації <i>Овакімян О. С., Барковська О. Я.</i>	3
Производственная практика по аптечной технологии лекарств – повышение профессионализма и компетенции специалиста <i>Сиваева О. Л., доц. Зубченко Т. Н.</i>	6
Фармацевтичне підприємство «Кусум фарм» як база проходження практики європейського зразку для студентів НФаУ <i>Гужва Д. В., доц. Спиридонов С. В.</i>	8
Актуальність виробничої практики з клінічної фармації в умовах реформування системи охорони здоров'я України <i>доц. Місюрьова С. В., доц. Пропіснова В. В.</i>	9
Особливості проведення фармацевтичної опіки при відпуску протимікробних препаратів для застосування у педіатричній практиці <i>Коновалова М. А., доц. Місюрьова С. В.</i>	12
Колаборація університетів та бізнесу: стан, проблеми, перспективи <i>проф. Козирева О. В., доц. Коляда Т. А.</i>	14
Практика як невід'ємна складова професійної підготовки фахівця за спеціальністю «224 Технології медичної діагностики та лікування» <i>доц. Тищенко І. Ю., проф. Філімонова Н. І., доц. Дубініна Н. В.</i>	16
Організація виробничої практики з організації та економіки фармації в аптеці «Леда», м. Харків <i>проф. Немченко А. С., ас. Міщенко В. І.</i>	18
Роль і місце практичної підготовки у фаховій підготовці майбутніх викладачів <i>доц. Пляка Л. В., Верейтіна О. А.</i>	20
Формування професійної компетентності майбутніх фахівців під час практичної підготовки у закладах вищої освіти <i>доц. Сабатовська-Фролкіна І. С.</i>	22
Питання контролю якості лікарських засобів в виробничій практиці студентів <i>проф. Гладух Є. В., проф. Чуєшов В. І., доц. Юдіна Ю. В., доц. Грубник І. М.</i>	23

Сучасні аспекти проходження виробничої практики з аптечної технології ліків <i>Фролов К. А., доц. Данькевич О. С., проф. Хохленкова Н. В.</i>	24
Методичні аспекти організації виробничої практики з фармакоекономіки <i>проф. Яковлева Л. В., доц. Герасимова О. О.</i>	26
Нові підходи до організації навчальної ознайомчої медичної практики <i>проф. Кіреєв І. В., доц. Рябова О. О., доц. Кашута В. Є.</i>	27
ТОВ «Леда» як база проходження виробничої практики з фармацевтичного маркетингу та менеджменту <i>Зудова Є. Ю., доц. Кобець М. М.*, Кобець Ю. М.</i>	29
Практика з фармакогнозії на базі ботанічного саду НФаУ <i>доц. Попик А. І., проф. Кисличенко В. С.</i>	30
Від виробничої практики до першого робочого місця <i>Богданова Л. М., Сафронова Г. Ю., Шевченко І. Л.</i>	31
Educational excursions as a tool for practical training of future pharmacists <i>Rudakova O. V.</i>	32

Науково-виробниче видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
ТА ЗА КОРДОНОМ**

Матеріали науково-практичної
інтернет-конференції

23 травня 2019 року
м. Харків

Формат 60 x 84/16. Ум. друк. арк. 5,75. Тираж 100 пр. Зам. № 0406-17.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В.В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 24800000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79 в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.
e-mail: bookfabrik@mail.ua